

کشتار جمعی جلوگیری کند. آنتونی کورتزمن تحلیل گر آمریکایی در یک مقاله پانزده صفحه ای به این نکته اشاره می کند که تسلیحات آمریکایی ایران از رده خارج شده و سلاحهای آوانگارد و تهاجمی روسی

جایگزین آنها گشته است. بر این اساس، حتی جناح معتدل صهیونیسم که سرمایه گذاریهای وسیعی در اروپا دارد، ترجیح می دهد که اتحادیه اروپا در چارچوب مناسبات سیاسی، اقتصادی ایران را مهار کند. در چنین شرایطی است

که رقابای سیاسی خاتمی در داخل نگران از این موضوع هستند که مبدا اقبال اتحادیه اروپا به او و انعقاد قراردادهای نفتی و اقتصادی موقعیت سیاسی آقای خاتمی را مستحکم تر کند و به دنبال این نگرانی درصدد برآمده اند تا با ایجاد

تشنج و ناامنی خود را محور ثبات و امنیت در ایران نشان دهند.

نفت و قانون اساسی ایران

به نظر می رسد برخی از سیاستمداران ایرانی، قانون اساسی را مانعی بر سر راه سرمایه گذاران خارجی بخصوص در بخش نفت و گاز می بینند. به همین منظور، اصلاح قانون اساسی و گنجاندن اصلی که مالکیت مستقیم شرکتهای خارجی را بلامانع بدانند، در دستور کار آنها قرار دارد. آخرین پیشنهاد در این زمینه، طرح ششم ژوئیه (پانزدهم تیرماه ۷۸)

متعلق به مرتضی زرین گل عضو کمیسیون نفت مجلس ایران می باشد. آنها معتقدند که قراردادهای موسوم به بیع متقابل، انگیزه کافی برای سرمایه گذاران نفتی ایجاد نمی کند و اگر راه برای مالکیت مستقیم شرکتهای خارجی بر منابع نفت و گاز هموار شود، میزان سرمایه گذاریها افزایش پیدا خواهد کرد. مرتضی زرین گل در مصاحبه با روزنامه ایران نیوز

چاپ تهران، به این نکته صراحتاً اشاره نمود که مالکیت مستقیم منابع توسط شرکتهای خارجی، در مناطق ظاهراً کم اهمیت تری چون کردستان، ایجاد انگیزه خواهد کرد و اگر منع قانون اساسی از پیش پای شرکتهای خارجی برداشته شود، تکنولوژی و سرمایه آنها به مناطق کمتر توسعه یافته ایران راه پیدا خواهد کرد. اظهار نظرهای برخی از سیاستمداران ایرانی که بعضاً

در مجلس هم حضور دارند، نشان می هد که تغییر قانون اساسی را صرفاً به منظور پشتیبانی از بخش نفت و گاز پیشنهاد نمی کنند. آنها بر این عقیده اند که سایر حوزه ها چون بخش بانکی، ماطق آزاد و... به این تغییر و تحول در قانون اساسی نیاز دارد. ^۱مید ژوئیه ۱۹۹۹

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

برخی لغو تعطیلی ۲۹ اسفند سالروز ملی شدن صنعت نفت توسط مجلس را حرکتی نمادین در دادن پیام به شرکتهای نفتی می دانند، تا بدینگونه موانع روانی تغییر و تحول قانون اساسی از سر راه برداشته شود. به نظر می رسد در شرایطی که برخی جناحها دولت خاتمی را در گیر ماجراهای زنجیره ای می کنند، خود مشغول تصمیم گیریهای بزرگی در عرصه استراتژیک می باشند.